GEMEENTE HOORN

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 2169394
Advies P&C: Positief
Steller: P. Drenth-Reus
Datum commissie: 8 oktober 2024
Datum raadsvergadering: 22 oktober 2024

Team: PM
Teammanager: Henk de Bruijn
Portefeuillehouder: A. Helling
E-mail:

Onderwerp
Vaststellen Verordening Duurzaamheidsleningen en stimuleringsleningen VvE's 2025-2027

Agendering
Ter besluitvorming

Bijlagen

1	Resultaten duurzaamheidsleningen 2019 – juli 2024

De raad besluit

1. Om de Verordening Duurzaamheidsleningen en stimuleringsleningen VvE's 2025-2027 vast te stellen waarvan de hoofdpunten zijn:
   - Particuliere individuele woningeigenaren kunnen maximaal € 25.000,- lenen voor het treffen van maatregelen die in de Duurzame Bouwenlijst, bijlage 1 bij de Verordening zijn opgenomen.
   - Vereniging van Eigenaren (VvE's) kunnen maximaal € 100.000,- lenen, dit gaat om VvE's van minimaal 8 appartementsrechten.
2. Voor 2025 het leningplafond te verhogen van € 3.000.000,- naar € 4.000.000,- voor de periode van 2025-2027. De hierbij behorende kosten van € 15.000 per jaarschijf met een meerjarig maximum van € 150.000,- over 10 jaar te dekken uit het Programmabudget Duurzame Stad.
3. Dat het college de mogelijkheid krijgt om dit leningplafond met maximaal € 500.000 te verhogen wanneer het aantal aanvragen daar aanleiding toe geeft. De hierbij behorende kosten van € 28.000,- per jaarschijf met een meerjarig maximum van € 260.000,- over 10 jaar te dekken uit het programmabudget Duurzame Stad. De financiële consequenties te verwerken bij de voor te leggen collegevoorstellen.
4. De bijgevoegde begrotingswijziging vast te stellen.

Samenvatting

De gemeente Hoorn wil in 2040 klimaatneutraal zijn. Daarvoor moeten zowel de gemeente als bedrijven, maatschappelijke organisaties en inwoners energiebesparende maatregelen treffen en moet iedereen zich voorbereiden op alternatieven voor aardgas. Het treffen van maatregelen voor energiebesparing, duurzame energieopwekking en alternatieven voor aardgas kost geld. De gemeente heeft een Verordening Duurzaamheidsleningen en stimuleringsleningen VvE's beschikbaar voor particuliere woningeigenaren en VvE's. Voor de particuliere woningeigenaren zijn in de periode 2022 tot juli 2024 353 leningen met een gemiddeld leningbedrag van ruim € 10.000,- verstrekt. Daarmee kan gezegd worden dat de lening voor particuliere woningeigenaren voorziet in een (financiële) behoefte. Voor de VvE's zijn geen leningen verstrekt. De huidige verordening eindigt dit jaar. Het college stelt voor om de verordening ook voor de komende 3 jaar voort te zetten voor de particuliere woningeigenaren en VvE's. Het aantal aanvragen blijft doorlopen en verwacht wordt dat dit vanwege de onzekere en stijgende energieprijzen en de grotere bewustwording van duurzame energie zo blijft. Het college wil dan ook voorbereid zijn op een toename van de leningaanvragen en stelt voor om het leningplafond te verhogen naar € 4.000.000.

1. Inleiding: reden van het voorstel

Aanleiding
De huidige Verordening Duurzaamheidsleningen en stimuleringsleningen VvE's eindigt per 31 december 2024. Het college stelt voor om de huidige verordening voort te zetten voor de periode 2025 - 2027 met inachtneming van enkele wijzigingen.

Belang
De gemeente Hoorn heeft de ambitie om in 2040 een klimaatneutrale gemeente te zijn. Hiervoor is de Routekaart Energieneutraal Hoorn en het programma Energietransitie opgesteld. De Verordening Duurzaamheidsleningen en stimuleringsleningen VvE's helpt mee aan de ambitie om in 2040 een klimaatneutrale gemeente te zijn. Als besloten wordt om de verordening niet voort te zetten dan betekent dit het einde van een financieel instrument voor inwoners dat al jaren succesvol is.

Centrale vraag
Wil de raad inwoners een financiële faciliteit bieden bij het treffen van duurzaamheidsmaatregelen aan de eigen woning en de Verordening Duurzaamheidsleningen en stimuleringsleningen VvE's continueren?

2. Beoogd maatschappelijk resultaat
Particuliere woningeigenaren en VvE's financieel helpen bij het verduurzamen van de woning door ze een lening te bieden via de gemeente.

3. Bijdrage aan de duurzaamheidsambitie
Dit voorstel draagt bij aan de pijler energietransitie van het programma Energietransitie.

4. Kaders
Klimaatopgave (Rijk en EU)
Om de gevolgen van de klimaatverandering te beperken hebben we zowel internationaal als nationaal afspraken gemaakt. In 2030 moet Nederland 55% minder broeikasgassen uitstoten vergeleken met 1990. Het streven is zelfs 60% vermindering. In 2050 wil Nederland energieneutraal zijn.

Programma Energietransitie
In het programma Energietransitie, op 16 mei 2023 vastgesteld door de gemeenteraad, is vastgelegd dat de gemeente de ambitie heeft om in 2040 een klimaatneutrale stad te zijn. Energietransitie is één van de drie pijlers van het programma Energietransitie.

Huidige Verordening Duurzaamheidsleningen en stimuleringsleningen VvE's
De huidige verordening heeft een looptijd van 2022-2024 met een leningplafond van € 3.000.000,-. In bijlage 1 Resultaten duurzaamheidsleningen worden de resultaten van het gebruik van de verordening vanaf 2019 tot juli 2024 weergegeven.

5. Argumenten
Nieuwe Verordening Duurzaamheidsleningen en stimuleringsleningen VvE's
Er zijn diverse mogelijkheden om particuliere woningeigenaren en VvE's te ondersteunen in het treffen van maatregelen om de woning te verduurzamen. Dit doen we door het geven van algemene voorlichting, specifieke adviezen, collectieve inkoopacties en het uitvoeren van het Nationaal Isolatie Programma. Maar ook het financiële instrument Duurzaamheidsleningen en stimuleringsleningen VvE's helpt particuliere woningeigenaren en VvE's bij het verduurzamen van de woning. De huidige verordening loopt dit jaar af. Met het continueren van de verordening kunnen particuliere woningeigenaren en VvE's financieel geholpen worden. Zij krijgen de mogelijkheid om een lening tegen gunstige voorwaarden af te sluiten om hun woning energiezuiniger en comfortabeler te maken én om

stappen te zetten naar een aardgasvrije woning. Met het beschikbaar stellen van leningen faciliteert de gemeente om als particuliere woningeigenaar en VvE's hierin stappen te ondernemen.

Doelgroep VvE's
Opvallend is dat er door VvE's geen gebruik is gemaakt van stimuleringsleningen. Dit kan te maken hebben met dat VvE's nog onvoldoende bezig zijn met het verduurzamen of dat zij niet weten dat deze lening er was.

Uit onderzoek is gebleken dat VvE's een andere aanpak nodig hebben dan particuliere woningeigenaren. Daarom wordt er nu gewerkt aan een regionale aanpak Westfriesland om VvE's te informeren, inspireren, activeren en begeleiden tot het verduurzamen van hun gebouwen. Er zullen o.a. informatiebijeenkomsten georganiseerd worden en cursussen worden gegeven over bijvoorbeeld de juridische of technische aspecten van het verduurzamen van gebouwen met een VvE.

Een stimuleringslening kan bijdragen bij het verduurzamen van een VvE. Het college stelt dan ook voor om de stimuleringsleningen voor de doelgroep VvE's in de verordening te laten. Daarnaast kan een VvE terecht bij het nationaal Warmtefonds en mogelijk komt er voor de zomer nog een nationaal fonds voor achterstallig onderhoud van grote VvE's. Dit alles helpt VvE's in hun opgave van verduurzaming.

Wat is nieuw in de verordening ten opzichte van de vorige verordening
In november 2023 heeft het college besloten om geen lening meer te verstrekken voor spouwmuurisolatie en dit met ingang van 1 januari 2024 te verwijderen uit de Duurzaam Bouwenlijst van de Verordening. De reden hiervoor was omdat bij het treffen van deze maatregel de kans groot is dat schade wordt toegebracht aan vleermuizen die in de spouw aanwezig kunnen zijn. Inmiddels hebben het Rijk en de provincie Noord Holland gemeenten opgedragen om hiervoor een Soortenmanagementplan op te stellen. Dit wordt binnenkort regionaal opgepakt.

Verder is in de Duurzaam Bouwenlijst van de verordening opgenomen dat technologieën op het gebied van besparen van energie, opwekken van duurzame energie en duurzame warmte kunnen worden toegevoegd aan de Bouwenlijst mits het energieloket een positieve beoordeling heeft uitgebracht. Het Duurzaam Bouwloket heeft inmiddels aangegeven dat de thuisaccu als bewezen technologie kan worden beschouwd. De thuisaccu is dan ook toegevoegd aan de Duurzaam Bouwenlijst van de verordening.

Wat als we geen verordening meer vaststellen?
Naast de gemeentelijke verordening bestaat er via het nationaal Warmtefonds ook een energiebespaarlening. De tarieven van het Warmtefonds zijn echter aanzienlijk hoger dan die van de Duurzaamheidslening en stimuleringsleningen (moment van schrijven: Warmtefonds 3,8 tot 4,15%, Duurzaamheidslening 1,7%). Als er geen Verordening meer wordt vastgesteld dan vervalt de mogelijkheid voor particuliere woningeigenaren en VvE's in Hoorn om goedkoop een lening af te sluiten. Het college vindt dit onwenselijk.

Los van de mogelijkheid om goedkoop via de gemeente een lening af te sluiten is het ook zo dat bij een verordening de gemeente zelf mag bepalen voor welke maatregelen de lening in aanmerking komt. Daarnaast helpt de verordening mee aan de ambitie om in 2040 een klimaatneutrale gemeente te zijn. Als besloten wordt om de verordening niet voort te zetten dan betekent dit het einde van een instrument dat al jaren succesvol is.

Verhogen budget Duurzaamheidsleningen en stimuleringsleningen VvE's
Het leningplafond van de huidige verordening was in eerste instantie € 750.000,-. Het college had ook de mogelijkheid gekregen om dit leningplafond met maximaal € 500.000,- te verhogen wanneer het aantal aanvragen daartoe aanleiding geeft.

In 2022 bleek dat het aantal aanvragen flink opliep. Gelet hierop werd het leningplafond in oktober 2022 verhoogd naar €1.250.000,-. Op basis van (de trend in) het aantal aanvragen werd ingeschat dat het nieuwe leningplafond van € 1.250.000,- al snel weer zou worden overschreden. Om meer inwoners de mogelijkheid te bieden een lening aan te vragen om daarmee duurzame maatregelen aan de woning te treffen, heeft het college in mei 2023 van de raad de mogelijkheid gekregen om het leningplafond voor 2023 en 2024 te verhogen naar € 3.000.000,-.

In de periode 2022 tot en met eerste week juni 2024 is er voor een bedrag van € 3.197.030,- aan leningen verstrekt. Van deze leningen zitten er ook een aantal tussen die op grond van de voorgaande verordening zijn verstrekt omdat ze van dezelfde rekening courant worden verstrekt. Het saldo van de rekening courant wordt niet alleen aangezuiverd met stortingen vanuit de gemeente, maar ook door rente en aflossing die terugvloeit.

Het aantal aanvragen blijft doorlopen en verwacht wordt dat dit zo blijft. Gelet hierop stelt het college voor om het leningplafond te verhogen naar € 4.000.000,-. Op deze manier kunnen we inwoners en VvE's financieel blijven faciliteren in het verduurzamen van hun woning.

Wat als het leningplafond niet verhoogd gaat worden?
Als het leningplafond niet wordt verhoogd, komt er een moment dat aanvragen afgewezen moeten worden. Dat zou geen goed signaal zijn, mede omdat de gemeente het Nationaal Isolatie Plan aan het uitvoeren is. Verder zet de gemeente in op diverse andere acties om woningeigenaren te informeren over verduurzaming van de woning zoals de mobiele showroom van Duurzaam Bouwloket, VvE- en Monumentenaanpak en Gluren bij de Duurzame Buren. Met het informeren wil de gemeente de woningeigenaren en VvE's activeren tot het treffen van maatregelen, ook om woningeigenaren en VvE's voor te bereiden op een overgang naar een aardgasvrije woning. Een faciliteit als de duurzaamheidsleningen en stimuleringsleningen kan woningeigenaren en VvE's over de streep trekken om daadwerkelijk tot uitvoering over te gaan.

Niet verhogen betekent dat mensen hun aanvraag wellicht opschorten of afzien van de maatregelen. Eventueel kunnen mensen nog een aanvraag bij het Warmtefonds voor een energiebespaarlening indienen. Deze kent ten opzichte van de gemeentelijke leningen soms andere looptijden, maatregelen en hogere rentepercentages.

6. Maatschappelijk draagvlak en participatie

We ontvangen jaarlijks aanvragen voor duurzaamheidsleningen waarmee we inwoners financieel kunnen faciliteren in het treffen van duurzaamheidsmaatregelen. We zien ook een toename van het aantal aanvragen. Hieruit blijkt dat de duurzaamheidslening in een behoefte voorziet en ook op draagvlak kan rekenen.

7. Financiële gevolgen

In deze tijd van onzekere en stijgende energieprijzen en de grotere bewustwording van inwoners voor duurzame energie is er meer aandacht voor het treffen van maatregelen om de woning te verduurzamen. Verwacht wordt dan ook dat het aantal aanvragen blijft doorlopen. Gelet hierop stelt het college voor om het leningplafond te verhogen naar € 4.000.000,-. Op deze manier kunnen we inwoners financieel blijven faciliteren in het verduurzamen van hun woning. De hierbij behorende lasten van € 15.000,- per jaarschijf met een meerjarig maximum van € 150.000,- over 10 jaar worden gedekt vanuit het Programmabudget Duurzame Stad.

Verder wordt voorgesteld om het college de ruimte te blijven bieden om over de periode van 2025-2027 het leningplafond, wanneer het aantal aanvragen daartoe aanleiding geven, te kunnen verhogen met € 500.000,-. De hierbij behorende lasten van € 28.000,- per jaarschijf met een meerjarig maximum van € 260.000,- over 10 jaar te dekken uit het programmabudget Duurzame Stad.

In het geval van een verhoging van het plafond gebeurt dit middels een collegevoorstel en een begrotingswijzing die door de raad wordt vastgesteld.

De uitvoering van de verordening vindt plaats binnen het team Duurzame Stad. De capaciteit is hiervoor beschikbaar.

8. Communicatie

De nieuwe verordening gaat in op 1 januari 2025. Dit besluit is openbaar en wordt via het Gemeenteblad bekend gemaakt. De informatie over de nieuwe verordening wordt verder via de gebruikelijke communicatiekanalen van de gemeente Hoorn naar buiten gebracht. Er is een speciale productpagina op onze website over de aanvraagprocedure en de meest gestelde vragen en antwoorden. Uiteraard wordt ook ons energieloket (Duurzaam Bouwloket) op de hoogte gesteld zodat zij de juiste informatie voor inwoners hebben.

9. Realisatie

Na vaststelling van de nieuwe verordening worden alle acties uitgevoerd om tot invoering over te gaan. Inwoners kunnen vanaf het nieuwe jaar hun aanvragen blijven indienen.

Hoorn, 17 SEP. 2024

het college van burgemeester en wethouders van Hoorn,

de secretaris, de burgemeester

Resultaat duurzaamheidsleningen 2019 – juli 2024

	2019	2020	2021	2022	2023	tot juli 2024
aantal verstrekte leningen	65	68	61	114	176	63
verstrekt leningbedrag	€ 309.115	€ 381.787	€ 333.201	€ 1.306.780	€1,712,838	€ 678.829
gemiddeld leningbedrag	€ 4.755	€ 5.615	€ 5.462	€ 11.463	€ 9.732	€ 10.775

Voor welke maatregelen zijn de leningen verstrekt:

	2019	2020	2021	2022	2023	tot juli 2024
zonnepanelen	55	65	57	69	130	40
zonnepanelen met andere maatregelen*	8	2	0	17	19	6
andere maatregelen*	2	1	4	28	27	17

GEMEENTE HOORN

* diverse isolatiemaatregelen, HR++glas, LTV,warmtepomp, WTW

Zaaknummer